

ПЛАЧУЩА СКАЛА

Легенда

Студенъ вѣтъръ свирѣше изъ вѣковната гора на Странджа планина. Доскоро тука кънѣха хайдушки пѣсни, ала свѣтлите дни и нощи загльхнаха като далеченъ меденъ звѣнъ. И широката пещера, която подслоняваше цѣлата дружина, бѣше тиха и пуста. Съ падането на снѣга юнацитѣ-хайдути се прѣснаха по жилищата си и отново подеха всѣкилневнитѣ си мирни работи.

На Странджа остана легендарниятѣ войвода Свиленъ, силенъ и снаженъ левентъ, заедно съ нераздѣлния си знаменосецъ Иво. Какъ би могалъ да се завѣрне въ дома си и той, когато враговетѣ даваха злато, за да бѫде откритъ и хванатъ! Той бѣше закрилникъ на поробенитѣ си братя, — утеша на всички, които страдаха отъ кръвожаднитѣ поробители. И сега — когато снѣгътъ застилаше и равнинитѣ, когато студътъ пронизваше коститѣ, и вѣтърътъ фучеше въ гората — той трѣбаше да стои тамъ, далечъ стъ стари немощни родители, отъ съпруга и свидно чедо Тодорчо! То бѣше навършило шестъ години, а Свиленъ го оставилъ отъ пеленче. Въ самотни часове горчива тѣга свиваше бащиното му сърдце, но той задържаше сълзитѣ си и мѣжки понасяше всичко.

Бѣше мразовита ноќь. Зимата лудѣше съ бѣсна яростъ. Буря ехтѣше на планината и трупаше снѣжни прѣспи. И звѣроветѣ се бѣха скрили въ леговищата си.

Свиленъ и Иво седѣха въ пещерата край накладенъ огнь. Ненадейно се чуха леки стѣпки, и предъ тѣхъ застана завѣрналиятъ се въ родното село на войводата младъ хайдутинъ Стоянъ. Той съ болка рече:

— Войводо, ида да те поздравя отъ твоитѣ близки и да ти съобща, че Тодорчо е зле боленъ!

Свиленъ се вцепени на мѣстото си, като ударенъ отъ грѣмъ. Нима никога нѣмаше да види милото си момченце, за което тѣжеше денъ и ноќь? И сякашъ че една и сѫща мѣжка притискаше душитѣ имъ, сключваше устнитѣ имъ и не имъ даваше воля да продуматъ.

Свиленъ наруши тишината и каза твѣрдо:

— Още тая ноќь ще отида на село, за да видя детето си, макаръ и живъ да се не върна!

— Не прави това, войводо, Тодорчо ще оздравѣе, а ти си нуженъ на всички наши братя, които пѣшкатъ подъ черно иго! — помолиха го Иво и Стоянъ. Но Свиленъ не ги послуша.

И по тѣсната козя пѣтека, насипана съ дебела снѣжна пелена, трѣгнаха тримата заедно. Леденъ вѣтъръшибаше и развѣваше хайдушкитѣ имъ дрехи. Неусѣтно тѣ слѣзоха при политѣ на Странджа и съ облекчение въздѣхнаха. Предпазливо потеглиха по широкото и равно поле. Небето забулваше като съ тѣмна покривка простора. Наоколо бѣше глухо и мрачно: не се мѣркаше